

Коломийський індустріально-педагогічний фаховий коледж

Циклова комісія гуманітарних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Заступник директора
з навчальної роботи**

 Мороз О.В.

«13 » вересня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«Соціологія і основи філософських знань»

для студентів освітньо-професійного ступеня
«фаховий молодший бакалавр»
за освітньо-професійною програмою **«Трудове навчання та технології»**
за спеціальністю 014.10 «Середня освіта. Трудове навчання та технології»
за галуззю знань 01 «Освіта/ Педагогіка»

Робоча програма навчальної дисципліни «**Соціологія і основи філософських знань**» для студентів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «**Трудове навчання та технології**»

за спеціальністю 014.10 «Середня освіта. Трудове навчання та технології» за галуззю знань 01 «Освіта/ Педагогіка» 2024р.

Розробники:

Викладач суспільствознавчих дисциплін Андріяшко Оксана Іванівна

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії гуманітарних дисциплін

Протокол № 1 від 12 вересня 2024 року

Голова циклової комісії

Янкевич Н.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання 3 семестр
Загальний обсяг навчальної дисципліни	кредитів ЄКТС	3
	годин	90
Загальна кількість аудиторних годин		51
В т.ч.: - лекції		41
- практичні		-
- семінарські		10
- лабораторні		-
Самостійна робота, год.		39
Курсова робота/проект		-
Форма підсумкового контролю		Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робочу програму навчальної дисципліни *«Соціологія і основи філософських знань»* розроблено на основі навчальної програми для студентів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою *«Трудове навчання та технології»* за спеціальністю 014.10 «Середня освіта. Трудове навчання та технології» за галуззю знань 01 «Освіта/ Педагогіка»

Мета вивчення навчальної дисципліни:

навчити студентів основоположних понять дисципліни; дати розуміння гуманістичного змісту і призначення філософії та соціології; допомогти студентам оволодіти вітчизняною та світовою культурно- філософською та соціологічною спадщиною, високою культурою мислення; дати можливість студентам долучитися до скарбниці мудрості й досвіду, надбаних людством протягом тисячоліть;

утвердити розуміння необхідності сповідування і в житті, і в трудовій діяльності загальнолюдських цінностей.

Завдання навчальної дисципліни:

- розвиток філософської та соціологічної культури і мислення студентів;
- критичний аналіз процесів суспільного розвитку та удосконалення людини;
- формування умінь самостійно набувати, засвоювати і застосовувати філософське і соціологічне знання, спостерігати і засвоювати взаємозв'язок явищ суспільного характеру;
- розширення уявлень про особливості своєї професійної діяльності та її зв'язок з загальнолюдськими цінностями;
- розвивати розуміння місця та ролі людини у процесах, що відбуваються в природі та суспільстві;
- формувати установку здійснювати професійну діяльність у відповідності до загальноприйнятих норм моралі;
- зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення людства на основі розуміння закономірностей розвитку природи і суспільства.

Вивчення предмета *«Соціологія і основи філософських знань»* забезпечує також і реалізацію загальноосвітніх компетентностей:

ІК - Здатність вирішувати складні задачі і проблеми в галузі середньої освіти та педагогіки або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів педагогічних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати

різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

РН1. Здійснювати професійну діяльність державною мовою як усно, так і письмово.

РН2. Застосовувати ефективні моделі міжособистісної комунікації як в професійній діяльності, так і поза її межами.

РН8. Сприяти формуванню мотивації учнів до навчання.

РН13. Формувати в учнів здатність до конструктивної міжособистісної взаємодії.

РН14. Формувати в учнів здатність використовувати інформаційно-комунікаційні та цифрові технології для вирішення навчальних завдань.

Вивчення предмета «Соціологія основи філософських знань» дає можливість студентам:

- розвивати філософську та соціологічну культуру мислення;
- критично аналізувати процеси суспільного розвитку та удосконалення людини; - формувати вміння самостійно набувати, засвоювати і застосовувати філософське і соціологічне знання, спостерігати і засвоювати взаємозв'язок явищ суспільного характеру;
- розширювати уявлення про особливості своєї професійної діяльності та її зв'язок з загальнолюдськими цінностями;
- розвивати розуміння місця та ролі людини у процесах, що відбуваються в природі та суспільстві;
- формувати установку здійснювати професійну діяльність у відповідності до загальноприйнятих норм моралі;
- зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення людства на основі розуміння закономірностей розвитку природи і суспільства;

- застосовувати здобуті знання для прогнозування суспільних процесів;
- зіставляти суспільні процеси з епохами, вміти самостійно опрацьовувати матеріал, працювати з додатковою літературою, першоджерелами, висловлювати та обґрунтовувати власну думку;
- усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні та в світі;
- вміти застосовувати нормативно-правові документи, міжнародні та національні стандарти і практики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- загальну історію розвитку філософського і соціологічного знання; видатних представників кожного періоду та історичні особливості кожного з етапів;
- основні галузі філософського та соціологічного знання;
- основні методи наукового пізнання світу та шляхи і способи пізнавального та діяльного освоєння світу людиною;
- основи соціальної філософії, філософський аналіз суспільства;
- філософську концепцію людини, систему цінностей в житті людини і людства;
- свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні та світі.

вміти:

- обґрунтувати свою світоглядну та громадянську позицію;
- застосовувати одержані знання при вирішенні професійних завдань;
- науково аналізувати соціальнозначущі проблеми і процеси, факти і явища людського та суспільного життя;
- збирати, аналізувати та інтерпретувати філософську і соціологічну інформацію, працювати з різними навчальними джерелами;
- аналізувати та оцінювати ризики відступу від загальнолюдських норм і цінностей у своїй трудовій і творчій діяльності.

розуміти:

- гуманістичний зміст і призначення філософії і соціології.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ І. Основи філософських знань

_Тема 1. Людиномірність предмету філософії

_Тема 2. Світовий історико-філософський процес

_Тема 3. Історія розвитку української філософської думки

_Тема 4. Філософське розуміння світу

_Тема 5. Проблема людини у філософії

_Тема 6. Соціальна філософія

Розділ ІІ. Соціологія

_Тема 1. Соціологія як наука про суспільство

_Тема 2. Історія розвитку соціологічної думки

_Тема 3. Соціологічний аналіз суспільства

_Тема 4. Галузева соціологія

_Тема 5. Конкретні соціологічні дослідження

4. Структура навчальної дисципліни

Розділ І. Основи філософських знань

№ з/п	Назва тем	Всього	лекції	семінар.	самостійні
1.	<i>Тема 1.</i> Людиномірність предмету філософії	2	2	-- -	---
2.	<i>Тема 2.</i> Світовий історико-філософський процес	12	6	2	4
3.	<i>Тема 3.</i> Історія розвитку української філософської думки	6	4	2	---
4.	<i>Тема 4.</i> Філософське розуміння світу	10	4	---	6
5.	<i>Тема 5.</i> Людина та її буття у світі	10	4	2	4
6.	<i>Тема 6.</i> Соціальна філософія	10	2	---	8
	Всього	50	22	6	22

Розділ II. Соціологія

№ з/п	Назва тем	Всього	лекції	семінар.	самостійні
1.	<i>Тема 1.</i> Соціологія як наука про суспільство	2	2	---	---
2.	<i>Тема 2.</i> Історія розвитку соціологічної думки	4	2	2	---
3.	<i>Тема 3.</i> Соціологічний аналіз суспільства	4	2	---	2
4.	<i>Тема 4.</i> Галузева соціологія	26	10	2	14
5.	<i>Тема 5.</i> Соціологічні дослідження	4	3	---	1
	Всього	40	19	4	17
	Всього по курсу	90	41	10	-

5. Теми лекційних занять

Розділ І. Основи філософських знань

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Тема 1. <i>Людиномірність предмету філософії</i> <i>Лекція 1. Філософія як специфічний тип знання</i>	2 2
2.	Тема 2. <i>Світовий історико-філософський процес</i> <i>Лекція 2. Середньовічна філософія</i> <i>Лекція 3. Філософія Нового часу</i> <i>Лекція 4. Сучасна світова філософія</i>	6 2 2 2
3.	Тема 3. <i>Історія розвитку української філософської думки</i> <i>Лекція 5. Філософська думка в Україні VII – XVI ст.</i> <i>Лекція 6. Філософська думка в Україні XVII -XX ст.</i>	4 2 2
4.	Тема 4. <i>Філософське розуміння світу</i> <i>Лекція 7. Буття як філософська проблема</i> Рівні та сфери буття. Поняття матерії <i>Лекція 8. Теорія пізнання. Сутність пізнавальних процесів</i>	4 2 2
5.	Тема 5. <i>Проблема людини у філософії</i> <i>Лекція 9. Філософська концепція людини</i> <i>Лекція 10. Поняття людської свідомості</i>	4 2 2
6.	Тема 6. <i>Соціальна філософія</i> <i>Лекція 11. Філософський аналіз суспільства</i>	2 2
	Всього	22

Розділ II. Соціологія

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Тема 1. <i>Соціологія як наука про суспільство</i> <i>Лекція 1.</i> Предмет, структура та функції соціології	2 2
2.	Тема 2. <i>Історія розвитку соціологічної думки</i> <i>Лекція 2.</i> Основні етапи і тенденції розвитку соціологічної науки	2 2
3.	Тема 3. <i>Соціологічний аналіз суспільства</i> <i>Лекція 3.</i> Суспільство як соціальна система.	2 2
4.	Тема 4. <i>Галузева соціологія</i> <i>Лекція 4.</i> Соціологія особистості <i>Лекція 5.</i> Соціологія сім'ї і виховання <i>Лекція 6.</i> Соціологія молоді <i>Лекція 7.</i> Соціологія нації <i>Лекція 8.</i> Соціологія освіти	10 2 2 2 2 2
5.	Тема 5. <i>Конкретні соціологічні дослідження</i> <i>Лекція 9.</i> Сутність соціологічних досліджень та їх різновиди	3 3
	Всього	19
	Всього по курсу	41

6. Теми практичних занять

Навчальною програмою не передбачено

7. Теми семінарських занять

Розділ І. Основи філософських знань

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	<i>Тема 1. Людиномірність предмету філософії</i>	-----
2.	<i>Тема 2. Світовий історико-філософський процес</i> <i>Тема 1. Антична філософія</i>	2 2
3	<i>Тема 3. Історія розвитку української філософської думки</i> <i>Тема 2. Оригінальність української філософської думки</i>	2 2
4.	<i>Тема 4. Філософське розуміння світу</i>	---
5.	<i>Тема 5. Проблема людини у філософії</i> <i>Тема 3. Цінності в житті держави і людства.</i>	2 2
6.	<i>Тема 6. Соціальна філософія</i>	---
	Всього	6

Розділ II. Соціологія

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	<i>Тема 1. Соціологія як наука про суспільство</i>	---
2.	<i>Тема 2. Історія розвитку соціологічної думки</i> <i>Тема 1. Розвиток соціологічної думки в Україні</i>	2 2
3.	<i>Тема 3. Соціологічний аналіз суспільства</i>	---
4.	<i>Тема 4. Галузева соціологія</i> <i>Тема 2. Національне відродження України</i> <i>як проблема соціології нації</i>	2 2
5.	<i>Тема 5. Соціологічні дослідження</i> <i>(конкретні соціологічні дослідження)</i>	-- -
	Всього	4
	Всього по курсу	10

8. Теми самостійних занять

Розділ І. Основи філософських знань

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	<i>Тема 1. Людиномірність предмету філософії</i>	----
2.	<i>Тема 2. Світовий історико-філософський процес</i> Тема 1. Філософія Стародавнього світу Тема 2. Філософія епохи Відродження	4 2 2
3.	<i>Тема 3. Історія розвитку української філософської думки</i>	---
4.	<i>Тема 4. Філософське розуміння світу</i> Тема 3. Природа як предмет філософського аналізу Тема 4. Проблема істини у пізнанні Тема 5. Логіка і методологія наукового пізнання світу	6 2 2 2
5.	<i>Тема 5. Проблема людини у філософії</i> Тема 6. Духовний вимір людського буття Тема 7. Діяльність людини як єдиний спосіб її існування у світі	4 2 2
6.	<i>Тема 6. Соціальна філософія</i> Тема 8. Суспільний прогрес і його критерії Тема 9. Політичні засади людського існування Тема 10. Економічні засади людського існування Тема 11. Глобальні проблеми людства	8 2 2 2 2
	Всього	22

Розділ II. Соціологія

№ п/п	Назва теми	К-сть годин
1.	<i>Тема 1. Соціологія як наука</i>	---
2.	<i>Тема 2. Історія розвитку соціологічної думки</i>	---
3.	<i>Тема 3. Суспільство як соціальна система</i>	2
– 4.	<i>Тема 1. Соціальна структура суспільства</i>	2
	<i>Тема 4. Галузева соціологія</i>	14
	<i>Тема 2. Соціологія культури і вільного часу</i>	2
	<i>Тема 3. Соціологія конфлікту і девіантної поведінки</i>	2
	<i>Тема 4. Соціологія релігії</i>	2
	<i>Тема 5. Соціологія економіки</i>	2
	<i>Тема 6. Соціологія праці і управління</i>	2
	<i>Тема 7. Соціологія політики</i>	2
–	<i>Тема 8. Глобальна криза освіти та шляхи її подолання</i>	2
–		
5.	<i>Тема 5. Соціологічні дослідження</i>	1
	<i>Тема 9. Соціологічне опитування</i>	1
	Всього	17
	Всього по курсу	39

9. Критерії поточного оцінювання знань та вмінь студента

Загальні критерії оцінювання студентів:

<i>Критерії</i>	<i>Оцінювання за 4бальною шкалою</i>
1. Глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах. 2. Вміння чітко, лаконічно, логічно, послідовно доповідати і відповідати на поставлені питання. 3. Вміння застосовувати теоретичні положення при проведенні дискусій, виконанні самостійної та індивідуальної роботи	«відмінно»
1. Міцні знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах. 2. Вміння аргументовано відповідати на поставлені питання. 3. Вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні тестів, задач та практичних завдань, виконанні самостійної та індивідуальної роботи.	«добре»
1. Слабкі знання навчального матеріалу дисципліни. 2. Неточні або недостатньо аргументовані відповіді на поставлені питання з порушенням послідовності їх обґрунтування. 3. Слабке застосування теоретичних положень при проведенні дискусій, семінарських занять, при виконанні самостійної та індивідуальної роботи.	«задовільно»
1. Незнання значної частини навчального матеріалу дисципліни. Незнання основних фундаментальних положень. 2. Суттєві помилки у відповідях на питання. 3. Невміння орієнтуватися при проведенні дискусій, при виконанні самостійної та індивідуальної роботи.	«незадовільно»

10. Методи контролю

При організації навчального процесу з навчальної дисципліни *«Соціологія і основи філософських знань»* використовуються наступні види контролю знань:

1. Усне опитування
2. Письмова перевірка
3. Стандартизований контроль

Форма підсумкового контролю з дисципліни

«Соціологія і основи філософських знань» - залік

11. Методичне забезпечення

1. Навчальні програми з дисципліни *«Соціологія і основи філософських знань»* для студентів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою **«Трудове навчання та технології»** за спеціальністю 014.10 «Середня освіта. Трудове навчання та технології» за галуззю знань 01 «Освіта/ Педагогіка»
2. Робоча програма з дисципліни *«Соціологія і основи філософських знань»*
3. Опорні конспекти лекцій
4. Пакет завдань по виконанню самостійних робіт
5. Пакет завдань по проведенню семінарських занять
6. Перелік залікових питань

12. Рекомендована література

1. *Андрущенко В. та ін.* Сучасна соціальна філософія. – К., 1996
2. *Бичко І. та ін.* Філософія. Підручник. – К., 20012.
3. *Буслинський В., Скрипка П.* Основи філософських знань. Підр. – К., 2006
4. *Волович В.* Вступ до філософії. Навчал. посібник. - З., 2001
5. *Герасимчук А., Тимошенко З.* Курс лекцій з філософії. - К., 1999
6. *Горський В..* Історія української філософії. Курс лекцій. – К., 1996
7. *Коваль В., Чабан Л.* Основи філософії. – Х., 2007
8. *Надольний І.* Філософія. Навчальний посібник. – К., 2006
9. *Огнев'юк В. та Утюж І.* Філософія. Підручник. К., 2010
10. *Пазенок В.* Філософія. Навчальний посібник. - К., 2008
11. *Петрушенко В.* Основи філософських знань. Навч. посібник. – Л., 2008
12. *Петрушенко В.* Практикум з філософії. Навч. посібник. -- Л., 2010
13. *Прибутько П. та ін.* Філософія. Навчальний посібник, - К., 2009
14. *Причепій Є. та ін.* Філософія. Підручник. – К., 2007
15. *Силаєва Т.* Філософія. Курс лекцій. – Т., 2000
16. *Табачковський В. та ін.* Філософія. Світ людини. – К., 2003
17. *Федів Ю., Мозгова Н.* Історія української філософії. – К., 2000
18. *Хамітов Н. та ін.* Історія Філософії. Проблема людини. – К., 2000